

Referat Politisk Forum Skagerrak (PFS)

Møtet ble arrangert i regi av prosjektet Potensial Skagerrak.

Tid og sted:

10. mars 2026 kl. 13.00-18.00 hos Länsstyrelsen Västra Götaland, Gøteborg

11. mars 2026 kl. 08.30-12.30 hos Gøteborg havn og på Nordic Seafood

Summit, Eriksberg

Medlemmer til stede:

Bjørn Rudborg, Telemark

Dag N. Kristoffersen, Vestfold (fra § 5)

Annette Lindahl Raakil, Østfold

Madeleine Jonsson, Västra Götalandsregionen

Mats Abrahamsson, Västra Götalandsregionen

Tjenestepersoner til stede:

Bård Sæthre, Telemark

Geir Sørum, Telemark

Stein Erik Fjeldstad, Vestfold

Tyra Risnes, Østfold

Ellen Marie Forsberg, Østfold

Anders Carlberg, Västra Götalandsregionen

Observatører:

Mats Ivarsson, Länsstyrelsen Västra Götaland

Mikael Cullberg, Länsstyrelsen Västra Götaland

Linn Laupsa, styreleder Svinesundskomiteen

Sekretariat:

Cecilia Nilsson, Svinesundskomiteen

Anja Lillerud, Svinesundskomiteen (referent)

§ 1. Velkommen og presentasjonsrunde

Møtet ble åpnet av Madeleine Jonsson, som ønsket deltakerne velkommen til Göteborg. Det ble gjennomført en kort presentasjonsrunde.

§ 2. Kort runde rundt bordet – siste nytt innen marine spørsmål Østfold fylkeskommune

Fiskeforbudet i Oslofjorden har hatt betydelige økonomiske konsekvenser for deler av fiskerinæringen. Flere aktører har måttet endre driftsgrunnlag eller har mistet inntektsgrunnlag. Staten arbeider med en støtteordning for berørte aktører.

Det ble også orientert om følgende saker:

- Testarena Skagerrak, et prosjekt for utvikling og testing av nye løsninger innen blå næringer.
- Videregående opplæring innen fiske og fangst på Kalnes har fått dispensasjon fra fiskeforbudet slik at tilbudet til elever og lærlinger kan opprettholdes.
- Pronofas planer om etablering i Hvaler-skjærgården har møtt på nye utfordringer, blant annet funn av eksplosiver fra andre verdenskrig i området der anleggets ankerfester er planlagt.

Västra Götalandsregionen

Det politiske fokuset på marine spørsmål i regionen er økende. Regionen arbeider med å tydeliggjøre politiske prioriteringer og strategiske satsinger innen det blå næringsområdet.

Den regionale strategien for regionen er nylig oppdatert, og arbeidet med en samlet maritim strategi («blå agenda») pågår. Denne forventes presentert i juni.

Regionen følger også utviklingen innen blant annet:

- pelagisk fiskeri og økte landinger i Sverige
- Polarforskningsserkretariatet har overtatt driften av Kristineberg marine forskningsstasjon i Lysekil kommune
- havbasert vindkraft

Länsstyrelsen Västra Götaland

Det ble orientert om flere aktuelle saker innen havforvaltning, blant annet:

- arbeid med havbasert vindkraft

- et kommende lovforslag om forbud mot tråling i enkelte områder, som forventes sendt på høring i løpet av våren

Den svenske regjeringens nei til havvindprosjekter i Østersjøen øker presset på havområdene langs vestkysten.

Telemark fylkeskommune

Telemark orienterte om en sak knyttet til etablering av landbasert akvakulturanlegg. Prosjektet hadde fått nødvendige tillatelser fra fylkeskommune, Statsforvalteren og Mattilsynet, men vedtaket ble senere påklaget. Miljødirektoratet omgjorde Statsforvalterens vedtak med begrunnelse i at utslippene ville påvirke Oslofjorden.

I vurderingen ble det lagt til grunn at tiltak innenfor Oslofjordens influensområde må ha en samfunnsnytte som overstiger miljøbelastningen.

Saken illustrerer utfordringer knyttet til regelverk og fortolkning av miljøkrav og peker samtidig på behov for teknologiutvikling som kan redusere utslipp fra akvakultur.

§ 3. Hilsen fra länsöverdirektörJörgen Peters i Västra Götaland

Länsöverdirektören hilset velkommen til Länsstyrelsen Västra Götaland og understreket betydningen av samarbeidet rundt Skagerrak.

Skagerrak er en felles ressurs for Norge, Sverige og Danmark, og en region der næringsutvikling, miljøforvaltning og samfunnsutvikling henger tett sammen. Havområdet har stor betydning for blant annet fiskeri, sjøfart, energi, naturforvaltning, turisme og utviklingen av kystsamfunnene.

I en mer urolig geopolitisk situasjon er samarbeid over landegrensene viktigere enn tidligere. Peters framhevet behovet for å styrke samarbeidet på tvers av nasjonale grenser og forvaltningsnivåer og uttrykte støtte til arbeidet i Politisk Forum Skagerrak.

Det ble også pekt på flere marine grensehindre som påvirker næringslivet i grenseregionen, blant annet:

- toll og handel
- regelverk og tillatelser
- tilgang til finansiering og markeder

Svinesundskommittén ble trukket fram som en sentral aktør i arbeidet med å identifisere og løfte grensehindre. Länsstyrelsen ønsker å bidra videre i samarbeidet.

§ 4. Referat fra forrige møte

Referatet fra møtet i Telemark 20. november 2025 ble gjennomgått og godkjent.

§ 5. Årsrapport 2025 – Politisk Forum Skagerrak

Sekretariatet presenterte årsrapporten for 2025

Det ble pekt på at rapporten bidrar til å synliggjøre arbeidet i Politisk Forum Skagerrak og at den når en bredere målgruppe enn tidligere.

Flere deltakere understreket betydningen av aktiv spredning av rapporten, blant annet:

- direkte utsendelse til relevante mottakere
- bruk av digitale kanaler
- orientering i politiske organer

Årsrapporten for 2025 ble godkjent.

§ 6. Årsregnskap 2025

Sekretariatet presenterte årsregnskapet for Politisk Forum Skagerrak 2025 ble presentert.

Regnskapet for 2025 ble godkjent.

§ 7. Presentasjon: Testarenaer og nordisk samarbeid innen blå næringer

Lillemor Lindberg fra Innovatum Science Park presenterte arbeid knyttet til testarenaer og nordisk samarbeid innen blå næringer.

Det ble blant annet orientert om:

- samarbeid mellom ulike Ocean Cluster-miljøer
- nordiske initiativer for innovasjon og samarbeid
- utviklingen av et mer sammenkoblet nordisk økosystem for blå næringer

Det ble også pekt på betydningen av å styrke samarbeidet om beredskap og ressursforvaltning i havområdene.

§ 8. Kronikk om marine grensehindre

Sekretariatet foreslo at PFS skal skrive en kronikk om marine grensehindre i Skagerrak-regionen.

Formålet er å synliggjøre næringslivets erfaringer med grensehindre som påvirker utviklingen av blå næringer og samarbeidet i regionen.

Forslaget ble vedtatt.

§ 9. Møte i Politisk Forum Skagerrak høsten 2026

Høstens møte i Politisk Forum Skagerrak legges til Utgårdskilen i Hvaler kommune fra lunsj 19. november til lunsj 20. november 2026.

Forslaget ble vedtatt.

§ 10. Testarena Skagerrak

Punktet utgikk.

Møtet på Hvaler i november kommer til å gi Politisk Forum Skagerrak en grundig innføring i Testarena Skagerrak-prosjektet.

§ 11. Presentasjon (digitalt): Skandinaviske sirkulære industriparker, Grønn Jyllandskorridor og Nordsjøkommisjonen

Peder K. Kristiansen fra Skagen Uddannelsescenter og prosjektleder for Skandinaviske sirkulære industriparker (SCI) orienterte om prosjektet og resultatene.

Hirtshals havn:

- Verdiskapning av reststrømmer fra produksjon og bearbeiding av laks
- Bedre felles utnyttelse av saltvann som ressurs

Kungshamn havn:

- Etablering av nytt landbasert lakseoppdrettsanlegg
- Optimering av energieffektivitet på industriområdet Guleskår

Fokus for hele prosjektet har vært ressurser og kompetanse, og det har blitt gjennomført dialoger, workshops og kompetanseheving for virksomheter, tjenestepersoner og politikere.

PFS er medfinansierer til SCI, og prosjektet avsluttes i november 2026.

Peder orienterte også om Grønn Jyllandskorridor som hadde sluttkonferanse i Hirtshals i oktober 2025. Jyllandskorridoren er det geografiske transportnettet som forbinder Sør-Norge, Vest-Sverige og Jylland med Sentral-Europa.

Prosjektet har blant annet:

- skapt støtte og forståelse for Jyllandskorridorens utviklingspotensial i Danmark og Norge
- blitt nevnt i forbindelse med Nasjonal transportplan i Norge 2025-2036
- identifisert flaskehalsene for gods på bane i samarbeid med godsaktører i Danmark og Norge

Nordsjøkommisjonen og Østersjøkommisjonen (Baltic Sea Commission) signerte i februar 2026 en felles uttalelse for bedre forbindelse, motstandskraft og sikkerhet i Nord-Europa.

§ 12. Sveriges nye akvakulturlov

Veronica Andrén fra Jordbruksverket og Jonas Kyronviita fra Göteborgs universitet orienterte om Jordbruksverkets oppdrag og endringer i svensk akvakulturlovgivning.

Bakgrunnen for endringene i loven for akvakultur er et politisk mål om å legge bedre til rette for utvikling av vannbruksnæringen.

Blant de viktigste endringene er:

- forenkling av enkelte tillatelsesprosesser
- innføring av anmeldelsesplikt for miljøfarlig virksomhet for flere typer akvakultur
- justeringer i regelverk for ulike produksjonstyper (blant annet skjell, alger og fisk)

Jordbruksverket orienterte om ansvarsfordeling mellom myndigheter som dem selv, Havs- og vattenmyndigheten og regionale myndigheter.

§ 13. Aktøranalyse og strategier for Politisk Forum Skagerrak

Sekretariatet presenterte et forslag til analyse over nasjonale og internasjonale aktører og strategier som er aktuelle for PFS sitt mål og oppdrag.

Hensikten/syftet med oversikten er å synliggjøre hvordan Politisk Forum Skagerrak bør forholde seg til andre regionale, nasjonale og internasjonale aktører.

I diskusjonen ble det pekt på behovet for å:

1. tydeliggjøre hvilke aktører som er mest relevante for samarbeidet rundt Skagerrak
2. tydeliggjøre hvordan aktører og strategier er koblet til PFS' arbeid
3. styrke kunnskapsutveksling og samarbeid på tvers av regioner og land

Det ble også understreket at Skagerrak i mindre grad får oppmerksomhet i europeisk politikk enn andre havområder, som Østersjøen, og at regionen derfor må arbeide aktivt for å synliggjøre sine interesser.

§ 14. Eventuelt

Under eventuelt ble det foreslått å invitere relevante myndigheter til et senere møte for å orientere om arbeidet med forvaltningstiltak i Oslofjorden, inkludert statlige tiltakspakker og finansiering av tiltak.

Etter endt møte 10. mars samlet forumet seg til en hyggelig middag på Restaurant on the Pier på Eriksberg.

Dag 2 den 11. mars begynte med guidet båttur med Göteborgs havn. Head of Public Affairs, Jens Larsson, ga et godt bilde av aktiviteten ved havna som gjør den til Skandinavias største havn.

Noen interessante faktaopplysninger:

- Daglig lastes og losses 900.000 konteinere i havna
- Til Stockholm går det fem godstog per dag
- Til Oslo går det fem godstog i uka

Etter en drøy times båttur deltok PFS på Nordic Seafood Summit som er en årlig messe og konferanse der hele sjømatbransjen møtes i Eriksberghallen.